

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН імені М. В. ЗУБЦЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В. о. директора Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН

М.Г. Порхун
М.Г. Порхун

26 травня 2022 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
В ІНСТИТУТІ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН
імені М. В. ЗУБЦЯ НААН**

1. Загальні положення

1.1. Положення про дистанційне навчання в Інституті розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН (надалі – *Положення*) визначає систему організаційних та навчально-методичних заходів для реалізації дистанційного навчання за освітньо-науковими програмами підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за очною та заочною формами навчання.

Положення розроблено відповідно до:

- ✓ Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (із змінами),
- ✓ Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (із змінами),
- ✓ наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від 25.04.2013 р. № 466 (зі змінами).
- ✓ Положення про організацію освітнього процесу в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця.

1.2. Дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.3. Це Положення поширюється на підготовку аспірантів в Інституті розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН за денною (очною і вечірньою) та заочною формами навчання. В Інституті не застосовується дистанційна форма навчання, як окрема форма навчання.

1.4. Це Положення не поширюється на підвищення кваліфікації спеціалістів наукових установ та закладів вищої освіти, яке відбувається під егідою НААН.

1.5. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти шляхом застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до державних стандартів освіти.

1.6. Завданням дистанційного навчання в Інституті є:

- забезпечення аспірантів можливостями реалізації конституційного права на здобуття освіти незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії,

віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей;

- розширення доступу аспірантів до якісного навчання за відповідними освітньо-науковими програмами;

- забезпечення індивідуалізації навчання відповідно до потреб, особливостей і можливостей кожного аспіранта ;

- створення додаткових можливостей для спілкування викладачів між собою та із здобувачами у межах інтерактивного навчання;

- забезпечення контролю якості освіти.

1.7. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- ✓ дистанційна форма навчання – форма організації навчального процесу, рівноцінна очній та заочній, що реалізується в умовах віддаленості аспіранта і викладача на основі використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;

- ✓ дистанційне навчання – індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі актуальних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

- ✓ технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, які включають психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології;

- ✓ система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

- ✓ асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

- ✓ синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої усі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі);

- ✓ веб-ресурси навчальних дисциплін – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння відповідних освітніх компонентів через Інтернет (локальну мережу) за допомогою доступних користувачеві програмних засобів.

✓ веб-середовище дистанційного навчання – сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін, програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та їх управління;

✓ суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (аспіранти) та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання.

2. Реалізація дистанційного навчання

2.1. Технології дистанційного навчання в Інституті розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН можуть використовуватись в окремих дисциплінах або блоках дисциплін очної та заочної форми навчання.

2.2. Дистанційне навчання здійснюється за усіма спеціальностями, за якими Інститут надає освітні послуги. Освітній процес за дистанційною формою організовується відповідно до навчальних планів з урахуванням їх адаптації до дистанційної форми навчання.

2.3. Для забезпечення дистанційного навчання здобувачів вищої освіти Інститут може користуватися власними веб-ресурсами, створеними співробітниками Інституту або використовувати інші веб-ресурси. Усі майнові права інтелектуальної власності на дистанційні курси, розроблені співробітниками в рамках їх робочого часу, відповідно до Колективного договору і Закону України «Про авторське право і суміжні права», належать Інституту.

3. Особливості організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

3.1. Технології дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за різними формами можуть використовуватися для:

1) забезпечення вивчення блоків дисциплін, окремих навчальних дисциплін або їх окремих тем;

2) забезпечення проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання;

3) забезпечення проведення додаткових індивідуальних та/або групових консультацій;

4) реалізації індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду;

5) забезпечення освітнього процесу під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, правового режиму воєнного стану, карантину, інших обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування наукової установи.

3.2. Рішення про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі під час надзвичайних обставин (відповідно до підпункту 5 пункту 3.1 цього розділу) приймається Вченою радою Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН за поданням завідувача відділу інтелектуальної власності, маркетингу та аспірантури до початку навчального року або упродовж навчального року у випадку настання обставин, що потребують організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання. У разі неможливості здійснення Вченою радою Інституту такого повноваження воно здійснюється за наказом директора установи.

3.3. Упродовж навчального року використання технологій дистанційного навчання для вивчення окремих тем з навчальних дисциплін, проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання аспірантів може здійснюватися за ініціативою викладачів.

3.4. Використання технологій дистанційного навчання в режимі індивідуальної освіти аспіранта (відповідно до підпункту 4 пункту 3.1 цього розділу) може здійснюватися на підставі особистої заяви здобувача вищої освіти зі складанням індивідуального навчального плану. У заяві підтверджується наявність в аспіранта умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку).

3.5. Під час дії карантинних обмежень (застосування протиепідемічних заходів) освітній процес в Інституті за рішенням Вченої ради може організовуватися у спосіб, за якого окремі теми з навчальної дисципліни вивчаються очно, з іншою частиною здобувачів вищої освіти – дистанційно (в асинхронному режимі, з можливістю надання здобувачам освіти підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі). При цьому для здобувачів вищої освіти визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

3.6. Освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється під час самостійної роботи, аудиторних занять, практичної підготовки, контрольних заходів тощо.

3.7. Основними видами навчальних занять з використанням технологій дистанційного навчання є лекції та практичні заняття, які не потребують лабораторного чи іншого обладнання та проводяться у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану. Окремі практичні завдання можуть виконуватись з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

Інші види навчальних занять (ділові ігри, тести, проєкти тощо) можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.8. Контрольні заходи з відповідної навчальної дисципліни при здійсненні підготовки аспірантів з використанням технологій дистанційного навчання включають поточний та підсумковий контроль знань, умінь та навичок, набутих у процесі навчання і можуть здійснюватися дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

4. Забезпечення дистанційного навчання

4.1. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу за дистанційної форми навчання включає:

- ✓ методичні рекомендації щодо впровадження технологій дистанційного навчання;
- ✓ критерії, форми, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
- ✓ дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів.

4.2. Навчально-методичний комплекс (веб-ресурс) навчальної дисципліни включає:

- ✓ робочу програму навчальної дисципліни;
- ✓ електронний навчальний підручник або навчально-методичний посібник/ контент / курс лекцій;
- ✓ завдання або плани для виконання практичних занять;
- ✓ додаткові навчально-методичні матеріали.

4.3. Технічне забезпечення дистанційного навчання включає комп'ютери, джерела безперебійного живлення, обладнання для

відеоконференцзв'язку, які забезпечують використання веб-ресурсів управління освітнім процесом та необхідні види взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах.

Для забезпечення дистанційного навчання аспірантів Інститут може створювати власні веб-ресурси.

4.4. Кадрове забезпечення дистанційного навчання включає наукових працівників, які виконують функції викладачів, консультантів, авторів дидактичного та методичного наповнення навчально-методичних комплексів, тьюторів.

Наукові співробітники самостійно обирають засоби дистанційної комунікації при проведенні навчальних занять. За використання викладачами і здобувачами вищої освіти платних сервісів дистанційного навчання Інститут відповідальності не несе.

5. Контроль якості дистанційного навчання

5.1. Контроль якості дистанційного навчання в Інституті розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН забезпечується:

- ✓ використанням ліцензованого програмного забезпечення, що відповідає рекомендованим міжнародним стандартам;
- ✓ експертизою програмно-методичних комплексів забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання;
- ✓ моніторингом якості дистанційного навчання, дотриманням графіків освітнього процесу, навчальних планів, програм навчальних дисциплін та виконання аспірантами індивідуальних навчальних планів.
- ✓ здійсненням контрольних заходів для виявлення рівня набутих слухачем знань, умінь, навичок та проектування змісту навчання;
- ✓ підвищенням кваліфікації співробітників (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин), які забезпечують навчання аспірантів за дистанційною формою навчання.